

Rada Główna
Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Stanowisko
Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
Prezydium Polskiej Akademii Nauk
oraz Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 7 lipca 2017 r.
w sprawie finansowania badań przedaplikacyjnych

Istniejący w naszym kraju system finansowania badań nie sprzyja w dostatecznym stopniu kreowaniu innowacji wspierających realizację Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju.

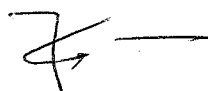
W badaniach ukierunkowanych na tworzenie innowacyjnych technologii niezbędnych dla rozwoju gospodarki można wyróżnić dwie fazy:

- fazę badań przedaplikacyjnych, w której tworzone są koncepcje i projekty nowych procesów i urządzeń; badania w tej fazie powinny kończyć się zgłoszeniami patentowymi;
- fazę wdrożeniową, w której jednostka dysponująca projektem nowego procesu lub urządzenia, wspólnie z zainteresowanym podmiotem gospodarczym, prowadzi badania nad przystosowaniem tego projektu do potrzeb konkretnego zakładu; badania w tej fazie powinny kończyć się wdrożeniem.

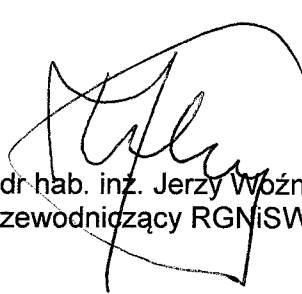
W obecnie funkcjonującym systemie badania związane z tworzeniem innowacyjnych technologii są finansowane przez NCBR praktycznie tylko w fazie wdrożeniowej. Konkursy ogłaszane przez NCN także nie wspierają badań przedaplikacyjnych – przy stosowanej przez NCN praktyce oceny wniosków wskazywanie możliwości wykorzystania wyników badań w gospodarce często eliminuje wnioski. Oznacza to, że nie jest w Polsce finansowana ta faza badań, w której powstają podstawy większości opracowanych na świecie przełomowych technologii. Konsekwencją jest niewykorzystanie potencjału innowacyjnego niektórych dziedzin nauki, zwłaszcza nauk technicznych, w naszej gospodarce narodowej.

Postulujemy zatem ustanowienie systemu grantów NCN lub NCBR, stanowiących źródło finansowania badań przygotowujących przyszłe wdrożenia. Wynikiem tych badań byłyby nowe procesy lub urządzenia, bez wyraźnego ich odniesienia do konkretnego podmiotu gospodarczego. Takie „granty przedaplikacyjne” przyczyniłyby się ponadto do stymulowania twórczych postaw i umiejętności kształconych w uczelniach i jednostkach naukowych studentów i doktorantów, co ma istotne znaczenie dla kreowania atmosfery innowacyjności w ich przyszłych miejscach pracy.

Proponujemy ogłoszenie pilotażowego konkursu o 10-20 grantów tego typu o wartości 300-500 tys. zł każdy, w wybranych dyscyplinach nauk.

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Jerzy Duszyński
Prezes PAN

prof. dr hab. inż. Jerzy Woźnicki
Przewodniczący RGNiSW